

4

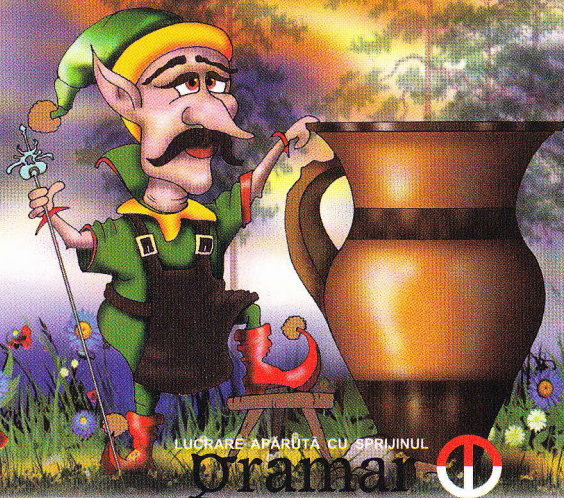
LIBRIS

Joseph Jacobs

CELE MAI FRUMOASE POVEȘTI ALE LUMII

POVEȘTI CELTICE

O colecție aleasă din folclorul celtic

LUCRARE APĂRUTĂ CU SPRIJINUL

gramar
DISTRIBUȚIE

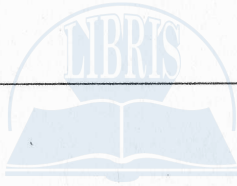
Joseph Jacobs

Comila și Zana Fecloară

POVEȘTI CELTICE

Traducere:
Gabriel Mălăescu

Editura MondoRo
București, 2017

Cuprins

Connla și Zâna Fecioară / 5
Guleesh / 8
Câmpul de cruciulițe / 24
Femeile încornorate / 27
Conall Gheară Galbenă / 30
Hudden și Dudden și Donald O'Neary / 42
Păstorul din Myddfai / 50
Croitorul cel isteț / 53
Povestea lui Deirdre / 56
Munachar și Manachar / 71
Copac-de-aur și Copac-de-argint / 76
Regele O'Toole și gâsca lui / 80

Connla și Zâna Fecioară

Connla Cel cu Părul de Foc era fiul lui Conn Cel Care a Luptat în O Sută de Bătălii. Într-o zi, cum stătea lângă tatăl său pe dealul Usna, el a văzut venind o fecioară îmbrăcată într-un veșmânt straniu.

— De unde vii, fecioară? a întrebat Connla.

— Vin de pe Câmpiile Vieții Veșnice, a spus ea. Acolo unde nu există nici moarte, nici păcat. Acolo este mereu sărbătoare și nu avem nevoie de ajutorul nimănui ca să fim veseli. Și în toate plăcerile noastre nu cunoaștem cearta. Și pentru că ne-am făcut casele pe dealurile rotunde și verzi, oamenii ne spun „Cei din Deal”.

Regele și toți cei care erau cu el s-au minunat tare să audă un glas fără să vadă pe nimeni. Pentru că în afară de Connla, niciunul dintre ei nu o vedea pe Zâna Fecioară.

— Cu cine vorbești, fiul meu? a întrebat regele Conn.

Atunci fecioara a răspuns:

— Connla vorbește cu o fecioară tânără, frumoasă, pe care nici moartea și nici bătrânețea nu o așteaptă. Eu îl iubesc pe Connla și îl chem acum pe Câmpia Plăcerii, Moy Mell, unde Boadag este rege pe vecie și unde nimeni nu se plânge de tristețe de când el a luat domnia. Ah, vino cu mine, Connla Cel cu Părul de Foc, rumen ca zorii de zi, cu pielea ta arămie! Vino și frumusețea ta nu va păli niciodată, nici tinerețea ta, până în ziua judecății de apoi!

Regele, temându-se de ceea ce spunea fecioara, lucru pe care l-a auzit deși nu o putea vedea, l-a strigat pe druidul său, pe nume Coran.

— Ah, Coran Care Face Atât de Multe Vrăji și Farmece, a spus el, te chem în ajutor. Mă apasă o sarcină prea mare pentru priceperea și înțelepciunea mea, mai mare decât oricare m-a apăsât de când am luat domnia. O fecioară nevăzută a venit la noi și, cu puterea ei, vrea să îl ia de lângă mine pe dragul, frumosul meu fiu. Dacă nu mă ajuți, el va fi luat de lângă regele tău de trucerile și vrăjitorile acestei femei.

Atunci Coran Druidul s-a ridicat în picioare și și-a rostit descântecul spre locul de unde se auzise glasul fecioarei. Și nimeni nu i-a mai auzit glasul, iar Connla nu a mai văzut-o. Chiar când a dispărut, gonită de descântecul druidului, ea i-a aruncat lui Connla un măr.

Timp de o lună din ziua aceea, Connla nu a vrut să mănânce și să bea nimic altceva decât mărul de la fecioară. Dar cum el mușca, mărul creștea din nou și era iar întreg. Și în tot acest timp în băiat creștea un dor sfâșietor de fecioara pe care o văzuse.

Când ultima zi a lunii de așteptare a sosit, Connla stătea lângă rege, tatăl său, pe Câmpia Arcomin și din nou a văzut-o pe fecioară venind spre el și din nou ea i-a vorbit.

— Este un loc glorios, într-adevăr, cel pe care Connla îl ocupă printre muritorii cu viață scurtă, așteptând ziua morții. Dar acum oamenii vieții, ei care trăiesc veșnic, te imploră și te cheamă să vii la Moy Mell, Câmpia Plăcerii, pentru că ei au ajuns să te cunoască, văzându-te la tine acasă, printre cei dragi ai tăi.

Când Conn, regele, a auzit glasul fecioarei, el și-a strigat oamenii și le-a spus:

— Aduceți-l pe druidul Coran, pentru că văd că în ziua aceasta ea a căpătat din nou puterea de a vorbi.

Atunci fecioara a spus:

— Ah, mărite Conn, luptător în o sută de bătălii, puterea druidului nu este prea iubită; ea are puțină onoare pe tărâmul unde se află mulți dintre cei drepți. Când Ziua Judecății va veni, ea va pune capăt vrăjilor druidului, care ies din gura unui demon întunecat.

Atunci regele Conn a observat că de când venise fecioara, fiul lui, Connla, nu îi vorbea nimănui decât lui. Așa că Conn Cel Care a Luptat în O Sută de Bătălii i-a spus:

— Este pe placul tău ceea ce spune femeia, fiule?

— Este foarte aproape, a spus atunci Connla; îi iubesc pe ai mei mai mult decât orice pe lume, dar dorul de fecioară mă cuprinde tot mai tare.

Când fecioara a auzit așa, ea a răspuns și a spus:

— Oceanul nu este a fel de puternic ca valurile dorului tău. Vino cu mine în *curragh*, barca strălucitoare de cristal care merge drept ca săgeata. Într-o clipă vom ajunge în regatul lui Boadag. Văd soarele sclipitor apunând, dar deși este departe, putem ajunge la el până la lăsarea întunericului. Acolo se află, de asemenea, un alt tărâm care să merite drumul, un tărâm plin de fericire pentru toți cei ce-l caută. Numai soțiile și fecioarele locuiesc acolo. Dacă vrei, îl putem căuta și trăi acolo împreună în desfătare.

Când fecioara a tăcut, Connla Cel cu Părul de Foc a fugit dintre oamenii lui și a sărit în *curragh*, barca strălucitoare de cristal care merge drept ca săgeata. Și ei toți, rege și curteni, au văzut-o alunecând departe pe marea strălucitoare, spre soarele care apunea. Departe, tot mai departe, până când ochiul nu a mai zărit-o, iar Connla și Zâna Fecioară și-au continuat drumul pe mare și nu au mai fost văzuți și nimeni nu știe unde au ajuns.

Guleesh

A fost odată în ținutul Mayo un băiat; Guleesh era numele său. Nu departe de casa lui se afla un *rath* (curte circulară construită prin înălțarea pământului), iar el avea obiceiul de a sta pe malul acoperit cu iarbă ce îl înconjura.

Într-o noapte el stătea, sprijinit cu un umăr de casă, uitându-se în sus spre cer și privind luna albă și frumoasă de deasupra capului său. După ce stătuse așa vreo două ore, și-a spus în gând:

„Ce amărăciune că nu mă aflu departe de locul acesta. Aș fi în orice alt loc din lume, decât aici.”

— Ah, ce bine e pentru tine, lună albă, a spus el, că te învârți, și te învârți, după cum îți place și nimeni nu te poate opri! Aș vrea să fiu și eu ca tine.

Abia rostise acele cuvinte, când a auzit apropiindu-se o mare hărmălaie, ca zgomotul multor oameni care aleargă împreună, vorbind și râzând și glumind, iar sunetul a trecut pe lângă el ca vântul și el l-a auzit întrând în *rath*.

— Ei, pe viața mea, a spus el, dar sunteți tare veseli; ia să merg după voi!

Și cine era înăuntru, dacă nu chiar gazdele spiriduș; dar el nu a știut la început cine erau și i-a urmat în *rath*. Acolo a auzit *fulparnee* și *folpornee*, *raplay-hoota* și *roolya-boolya* și pe fiecare dintre ei strigând cât te tare putea:

— Calul meu și hățurile mele și șaua mea! Calul meu și hățurile mele și șaua mea!

— Pe legea mea, a spus Guleesh, băietе, nu-i rău deloc! Vă voi imita.

Și a strigat la fel de tare ca ei:

— Calul meu și hățurile mele și șaua mea! Calul meu și hățurile mele și șaua mea!

Și în clipa aceea a apărut un cal de rasă, cu hățuri de aur și șa de argint, stând chiar înaintea lui. El a sărit pe cal și în clipa în care a ajuns în șa a văzut că întregul *rath* era plin de cai și de omuleți care îi călăreau.

Unul dintre ei i-a spus:

— Vii cu noi în noaptea asta, Guleesh?

— Sigur că da, a spus Guleesh.

— Dacă da, haide, a spus omulețul și au pornit toți împreună, alergând ca vântul, mai iute decât cel mai iute cal pe care l-ai văzut la vânătoare și mai iute decât vulpea și decât câinii care o fugăresc.

Vântul rece de iarnă care era înaintea lor, l-au întrecut, iar vântul rece de iarnă care era în urma lor nu i-a putut ajunge. Și să se oprească sau să domolească fuga aceea nu a fost chip până când au ajuns la malul mării.

Atunci fiecare dintre ei a spus:

— Iute pe deasupra! Iute pe deasupra!

Și în clipa aceea au urcat în văzduh; și înainte ca Guleesh să își dea seama unde se află, ei erau din nou jos pe uscat și mergeau ca vântul.

În cele din urmă s-au oprit și unul dintre ei i-a spus lui Guleesh:

— Guleesh, știi unde te afli acum?

— Habar n-am, a spus Guleesh.

— Ești în Franța, Guleesh. Fiica regelui Franței se mărită în noaptea asta – cea mai frumoasă femeie pe care soarele a văzut-o vreodată – și noi trebuie să facem tot ce putem ca să o luăm cu noi, dacă putem să o luăm; iar tu trebuie să vii cu noi ca să punem fata în spatele tău pe cal când o vom duce departe, pentru că noi nu avem voie să o punem în spatele nostru. Dar tu ești făcut din oase și din carne și ea se

poate ține de tine, așa că nu o să cadă de pe cal. Ești mulțumit, Guleesh, și vei face ceea ce îți spunem?

— De ce să nu fiu mulțumit? a spus Guleesh. Sunt mulțumit, bineînțeles, și orice îmi veți spune, voi face, fără îndoială.

Au coborât de pe cai în acel loc și unul dintre ei a rostit un cuvânt pe care Guleesh nu l-a înțeles. Și în clipa aceea au fost ridicați în văzduh, iar Guleesh s-a trezit împreună cu tovarășii lui în palat. Acolo era mare ospăț și nu exista nobil sau domn care să nu fi fost acolo, îmbrăcat în mătase și satin și în aur și argint, iar noaptea strălucea ca ziua de la lumina lămpilor și a lumânărilor ce fuseseră aprinse, iar Guleesh a trebuit să închidă amândoi ochii înaintea acelei străluciri. Când i-a deschis din nou și a privit împrejur, și-a spus că nu a văzut niciodată ceva la fel de frumos ca tot ce vedea acolo. Erau întinse o sută de mese și erau pline cu mâncare și băutură; friptură și prăjituri și dulciuri, vin și bere și toate băuturile pe care le-a văzut vreodată un om. Cântăreții se aflau la ambele capete ale sălii și cântau cea mai suavă muzică pe care a auzit-o vreodată un om, iar în mijlocul sălii erau tinere și tineri frumoși, dansând și învârtindu-se și dând roată atât de repede, că pe Guleesh l-a luat cu amețelă uitându-se la ei. Acolo erau mai multe distracții, mai multă veselie și mai multe râsete, căci un asemenea ospăț ca în ziua aceea nu mai fusese în Franța de douăzeci de ani, pentru că bătrânul rege nu avea alți copii decât acea fiică și ea urma să se mărite cu fiul unui alt rege în noaptea aceea. Ospățul durase trei zile, iar în cea de-a treia noapte ea urma să se mărite; iar aceea era noaptea în care Guleesh și spiridușii veniseră sperând, dacă puteau, să o ia cu ei pe tânăra fiică a regelui.

Guleesh și tovarășii lui stăteau în capătul sălii, unde era pregătit un altar, iar în spatele lui doi preoți care așteptau să

cunune fata imediat ce ar fi sosit ceasul potrivit. Acum, nimeni nu îi putea vedea pe spiriduși, pentru că atunci când intraseră spusese un cuvânt care îi făcea invizibili, ca și cum nici măcar nu ar fi fost acolo.

— Spune-mi care este fiica regelui, a spus Guleesh când s-a mai obișnuit cu gălăgia și cu lumina.

— Nu o vezi acolo, departe de tine? a spus omulețul cu care el vorbea.

Guleesh s-a uitat acolo unde omulețul îi arăta cu degetul și a văzut-o pe cea mai drăguță femeie care se afla – gândea el – pe fața pământului. Trandafirul și crinul luptau împreună pe chipul ei și nimeni nu putea spune cine ieșise învingător. Brațele și mâinile îi erau ca marmura, gura la fel de roșie ca o căpșună coaptă, piciorul îi era la fel de mic și de ușor precum mâna altor fete, trupul îi era unduios și zvelt, iar părul îi cobora de pe cap în bucle de aur. Rochia și celelalte veșminte erau țesute cu fir de aur și argint, iar piatra sclipitoare din inelul de pe mâna sa era la fel de strălucitoare ca soarele.

Guleesh era aproape orbit de toată drăgălășenia și frumusețea ei, dar când a privit-o din nou, a văzut că ea plângea și că avea lacrimi în ochi.

— Nu se poate, a spus Guleesh, ca ea să fie tristă când toți în jurul ei sunt atât de veseli.

— Ei, cum să nu fie tristă, a spus omulețul, căci se mărită fără voia ei și nu îl iubește pe bărbatul cu care trebuie să se mărite. Regele voia să i-o dea încă de acum trei ani, când ea avea doar cincisprezece ani, dar ea a spus că este prea tânără și i-a cerut să o mai lase. Regele a pășuit-o un an, apoi, când anul s-a sfârșit, a mai pășuit-o unul, apoi încă unul; dar nu a mai vrut să o pășuiască cu o săptămână sau o zi, pentru că la noapte ea împlinește optsprezece ani și a venit vremea să se mărite; dar, într-adevăr, a spus omulețul

și și-a strâmbat gura, într-adevăr, nu se va mărita cu fiul vreunui rege, dacă fac eu ceva.

Lui Guleesh i s-a făcut tare milă de tânăra domniță când a auzit așa ceva și i se rupea inima gândindu-se că ea trebuia să se mărite cu un bărbat pe care nu-l plăcea, sau, și mai rău, să ia de bărbat un spiriduș. Cu toate acestea, el nu a spus un cuvânt, deși nu s-a putut abține să blesteme ghinionul ce îl avusese de a-i ajuta pe unii care voiau să o fure pe fată de la casa și de lângă tatăl ei.

El a început să se gândească, atunci, ce putea face să o scape, dar nu i-a venit nimic în minte.

„Ah! dacă aș putea să îi dau ajutor sau alinare”, și-a spus el, „nu mi-ar păsa dacă aș trăi sau aș muri. Dar nu văd ce aș putea face pentru ea.”

El o privea când fiul regelui s-a apropiat de ea și i-a cerut un sărut, dar ea și-a întors chipul de la el. Lui Guleesh i s-a făcut și mai milă de ea când a văzut că băiatul o ia de mâna albă și delicată și o trage după el la dans. Ei au trecut învârtindu-se pe lângă Guleesh și el a putut vedea că ea avea lacrimi în ochi.

Când dansul s-a sfârșit, bătrânul rege, tatăl ei, și mama ei, regina, s-au ridicat și au spus că venise timpul să o mărite, că preotul era gata, și că era vremea să îi pună verigheta pe deget și să o dea soțului.

Regele l-a luat de mână pe tânăr, iar regina pe fiica ei, și au mers împreună la altar, cu lorzii și mulțime de lume în urma lor.

Când au ajuns lângă altar și nu mai aveau decât patru pași până la el, micul spiriduș și-a întins piciorul înaintea fetei, iar ea a căzut. Înainte ca ea să apuce să se ridice, el a aruncat ceva ce ținea în mână asupra ei, a spus câteva cuvinte și în clipa aceea fecioara a dispărut. Nimeni nu o putea vedea, pentru că descântecul o făcuse invizibilă.